

CỬA KHẨU BỜ Y - KHU KINH TẾ ĐỘNG LỰC TRONG TAM GIÁC PHÁT TRIỂN VIỆT NAM - LÀO - CAMPUCHIA

NGUYỄN DUY DŨNG*

Tính từ năm 1999 thời điểm bắt đầu triển khai ý tưởng hợp tác xây dựng Tam giác phát triển Việt Nam - Lào - Campuchia đến nay đã được 10 năm. Dù gặp không ít khó khăn trong việc thực hiện quy hoạch phát triển của vùng, song những gì đạt được trong thời gian qua đã cho thấy hiệu quả của việc khởi động và thực thi những thoả thuận của ba nước về việc khai thác và phát triển tam giác quan trọng này. Có khá nhiều vấn đề nổi lên đang được bàn luận, trong đó có việc xây dựng các khu kinh tế cửa khẩu trong khu vực. Bài viết này giới thiệu về Bờ Y - Khu kinh tế cửa khẩu quan trọng trong Tam giác phát triển Việt Nam - Lào - Campuchia hiện nay và trong thời gian tới.

I. VỊ TRÍ VÀ VAI TRÒ CỦA KHU KINH TẾ CỬA KHẨU BỜ Y TRONG KHU VỰC TAM GIÁC PHÁT TRIỂN

Tính đến năm 2007 Việt Nam đã có 19 tỉnh xây dựng 23 khu kinh tế cửa khẩu

(KKTCK) trong tổng số 43 cửa khẩu quốc tế và cửa khẩu chính của cả nước. Theo quyết định số 52/2008/QĐ - TTg ngày 25 tháng 4 năm 2008 Thủ tướng đã ký phê duyệt đề án: “Quy hoạch phát triển các khu kinh tế cửa khẩu của Việt Nam đến năm 2020”. Theo đó sẽ nâng lên thành 30 khu kinh tế cửa khẩu đạt mức 36 - 37 tỷ USD hàng hoá và dịch vụ qua biên giới Việt Nam với các nước láng giềng.

Biên giới Việt Nam - Campuchia hiện có 9 cửa khẩu quốc tế, 12 cửa khẩu chính và khoảng 50 cửa khẩu phụ. Chỉ tính riêng 4 tỉnh Tây Nguyên trong Tam giác phát triển đã có 2 cửa khẩu quốc tế: Lệ Thanh (Gia Lai - Ratanakiri), Bờ Y (Kon Tum - Ratanakiri), 3 cửa khẩu chính: Bu Prăng, Đắc peur (Tỉnh Đắc Nông - Mondulkiri), Đắc Ruê (Đắc Lắc - Mondulkiri), và 9 cửa khẩu phụ: Se Repok (Đắc Lắc - Mondulkiri), Phà 8, Ia Pô, Trạm K3, Trạm 383, Suối Pa, Suối Khôn, Suối đen (Gia Lai - Ratanakiri)...

Chỉ tính đến năm 2007 với 8 KKTCK ở

* PGS.TS Nguyễn Duy Dũng, Viện Nghiên cứu Đông Nam Á

khu vực biên giới Việt Nam - Campuchia được Thủ tướng chính phủ phê duyệt thành lập có tổng diện tích lên tới 6677 km², dân số khoảng 1,455 triệu người chiếm 2,7% về diện tích và 5,2% về dân số các tỉnh biên giới Việt Nam - Campuchia. Các KKTCK ở đây đóng góp 34,4% kim ngạch xuất, nhập khẩu, 6% thu ngân sách và 10,2% thuế suất nhập khẩu của 23 KKTCK cả nước⁽¹⁾. Như vậy, nếu xét cả về số lượng và sự đóng góp của các KKTCK Việt Nam - Campuchia thực sự có ý nghĩa cả về kinh tế cũng như phát triển bền vững biên giới hai nước.

Trong quy hoạch phát triển tam giác phát triển Việt Nam - Campuchia - Lào, việc xây dựng các khu KKTCK cũng là một trong những chủ trương quan trọng nhằm đẩy mạnh và tăng cường sự hợp tác 3 nước nói chung, Việt Nam - Campuchia nói riêng. Vì thế, Bờ Y với vị trí khá đặc địa được lựa chọn như một trong những trọng điểm chính xây dựng KKTCK trong Tam giác phát triển.

1. Bờ Y - khu vực giao điểm chung ba nước trong tam giác phát triển

Khu kinh tế của khẩu Bờ Y theo quy hoạch có diện tích 70.438 ha (bao gồm cả sân bay thương mại tại xã Tân cảnh, huyện Đắc Tô). Đây là khu vực có một không hai tiếp giáp 3 nước Việt Nam - Campuchia - Lào: giáp ranh với Lào 30 km, với Campuchia 25 km. Hơn nữa, đây là nơi ngắn nhất và thuận lợi nhất nối các tỉnh Tây Nguyên, Duyên Hải Miền trung, Đông Nam Bộ với các tỉnh Đông Bắc Thái Lan, Nam Lào và Campuchia. KKTCK Bờ

Y nằm trên 2 tuyến đường bộ trong kế hoạch của ASEAN là ASEAN 11 (Hội An - Kon Tum - Buôn Ma Thuật - Hồ Chí Minh - Mộc Bài) và ASEAN 6B (Dung Quất - Quốc lộ 18 B Lào). Hiện tại 3 nước đang xây dựng nhiều tuyến đường quan trọng nối các vùng kinh tế trọng điểm đi qua cửa khẩu Bờ Y: Đường Hồ Chí Minh của Việt Nam, quốc lộ 16B từ Pắc Sế đến thị xã Attapư (Lào), Cầu Pắc Sế qua sông Mê Công (Lào - Thái Lan), đường 18B từ thị xã Attapư (Lào) đến cửa khẩu Phu Cưa nối với đường 40 của Việt Nam.

Từ khu kinh tế cửa khẩu Bờ Y đến biên giới Bắc Thái Lan là 340 km, đến Thành phố Hồ Chí Minh 650 km (tuyến quốc lộ 14), cách cảng Liên Chiểu (Đà Nẵng) 240 km, Dung Quất (Quảng Nam) 230 km, Chân Mây (Thừa Thiên Huế) 260 km, Quy Nhơn (Bình Định) 310 km. Với vị trí thuận lợi trên Bờ Y là khu kinh tế cửa khẩu chủ yếu nằm trong hệ thống các KKTCK của Việt Nam và trong quy hoạch tổng thể phát triển Tam giác phát triển. Đây là giao điểm hết sức thuận lợi và sẽ là đô thị biên giới loại II trong khu vực nói chung, Việt Nam - Campuchia - Lào nói riêng. Hơn nữa, phát triển KKTCK Bờ Y sẽ là điểm nhấn trong chiến lược liên kết tiểu vùng Mê Công, giao điểm quan trọng trên hành lang kinh tế Đông - Tây nối liền các tỉnh Tây Nguyên, Duyên hải miền Trung, Đông Nam Bộ với các tỉnh Nam Lào, Đông Bắc Thái Lan, Campuchia và Mianma.

2. Là khu vực có nhiều tiềm năng về tài nguyên thiên nhiên

Thứ nhất, đó là nguồn tài nguyên khá phong phú: nguồn nước, đất đai, rừng...

Dù địa hình Bờ Y bị chia cắt khá phức tạp, song đây là khu vực có điều kiện để tích trữ nước và xây dựng các hồ đập có thể chứa khối lượng nước lớn phục vụ cho việc cải thiện môi trường và phát triển kinh tế khu vực. Bờ Y cũng là nơi có khí hậu bán ôn đới và nhiệt đới: mát mẻ về mùa hè và ấm áp về mùa đông. Đất đai của khu vực này thuộc nhóm đất xám (Acrisols) và đá Mac ma A xít thuận lợi cho phát triển các loại cây công nghiệp như cà phê, hồ tiêu... Khu vực này có khoảng 46.098 ha đất rừng (chiếm 65% diện tích Bờ Y), trong đó có rừng đặc dụng phòng hộ, rừng tái sinh và nhất là vườn Quốc gia Chumomray. Rừng ở Bờ y khá phong phú, đa dạng với nhiều loại gỗ quý có giá trị và nhiều loài động vật quý hiếm Bò tót, Khỉ, chim... Ngoài ra, ở khu vực này đã phát hiện một số loại khoáng sản phục vụ cho xây dựng và sản xuất như : đá Granit, đất sét... Đây là điều kiện tự nhiên thuận lợi cho phép đảm bảo phát triển Bờ Y thành khu kinh tế cửa khẩu trọng điểm trong khu vực.

Thứ hai, là khu vực ẩn chứa tài nguyên nhân văn đa dạng và có giá trị.

Với hơn 1,5 vạn dân trong đó 17 dân tộc đã hình thành ở khu vực này một cộng đồng với một nền văn hoá truyền thống đặc sắc của Tây Nguyên. Ở đây vẫn còn bảo tồn các di sản văn hoá vật thể và phi vật thể: Tượng nhà mồ Tây Nguyên, Cổng Chiêng Tây Nguyên, các lễ hội dân tộc... đây cũng là khu vực lưu giữ nhiều di tích chiến tranh, nơi ghi dấu những chiến công

vàng dội của quân và dân ta trong các cuộc kháng chiến chống ngoại xâm: Ngọc Hồi, Đắc Tô - Tân cảnh, Đồi Sác Ly... Hơn nữa, Bờ Y cũng là khu vực liền kề với các địa danh nổi tiếng của Kon Tum cũng như của Tây Nguyên: Núi Ngọc Linh, Nhà thờ Kon Tum, Ngục Kon Tum... Đây là nơi có điều kiện rất thuận lợi để phát triển các ngành dịch vụ, du lịch. Khi khu vực này được đầu tư và phát triển đây sẽ là đầu cầu quan trọng để mở rộng hoạt động du lịch không chỉ ở Tây Nguyên mà còn với Lào Campuchia, Thái Lan, Mianma và các nước ASEAN.

3. Bờ Y - Khu kinh tế động lực đối với Tây Nguyên và Tam giác phát triển Việt Nam - Lào - Campuchia

Với vị trí và tiềm năng sẵn có Bờ Y có vai trò hết sức đặc biệt trong phát triển vùng Tây Nguyên và khu vực Tam giác phát triển Việt Nam - Lào - Campuchia. Theo định hướng phát triển của Việt Nam: Tây Nguyên sẽ là khu vực được đặc biệt quan tâm và sẽ là một cực tăng trưởng trong Tam giác phát triển. Dự báo giai đoạn 2006 - 2010 kinh tế Tây Nguyên sẽ đạt mức tăng trưởng bình quân 7,5% với cơ cấu: Công nghiệp - xây dựng 26,6%, nông lâm ngư nghiệp 44,7%, dịch vụ 28,7%. Nhà nước sẽ tập trung xây dựng cơ sở hạ tầng kỹ thuật và hạ tầng xã hội nhằm khai thác thế mạnh của Tây Nguyên và biến khu vực này thành trọng điểm kinh tế của vùng và hợp tác với Lào và Campuchia.

Với định hướng trên, Bờ Y sẽ là địa điểm hội tụ các điều kiện và có tiềm năng

và lợi thế để trở thành khu kinh tế cửa khẩu trong định hướng phát triển của Tam giác phát triển nói chung, của Tây Nguyên nói riêng. Các lợi thế và vai trò của Bờ Y thể hiện ở những điểm sau:

- Là đầu mối giao lưu kinh tế quan trọng trong khu vực với cơ sở hạ tầng giao thông thuận lợi: đường sá, sân bay...

- Là khu đô thị biên giới có tầm cỡ đảm bảo giao thương hiệu quả giữa ba nước cũng như với các nước trong khu vực.

- Phát triển Bờ Y sẽ tạo động lực phát triển khu vực nông thôn biên giới Việt Nam và Lào, Campuchia, tạo điều kiện nâng cao đời sống kinh tế, văn hóa xã hội hiện tại và trong tương lai trong khu vực.

- Góp phần bảo vệ củng cố an ninh biên giới và tình hữu nghị Việt Nam - Lào - Campuchia với các quốc gia trong khu vực và trên thế giới.

Với vị trí, tiềm năng và những lợi thế trên, ngày 5/1/1999 Thủ tướng chính phủ đã phê duyệt "Dự án phát triển kinh tế - xã hội khu vực cửa khẩu Bờ Y - Ngọc Hồi". Tiếp đó, ngày 5/9/2005 Bờ Y đã được Thủ tướng chính phủ Việt Nam phê duyệt xây dựng thành KKTCK quốc tế với mục tiêu: *"xây dựng và phát triển thành vùng động lực, trung tâm liên kết trên hành lang kinh tế Đông - Tây trong Tam giác phát triển ba nước Việt Nam - Lào - Campuchia"* (2).

II. QUÁ TRÌNH XÂY DỰNG VÀ NHỮNG KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC

Tính từ khi khởi động đến nay đã 10 năm KKTCK Bờ Y từ một địa chỉ xa lạ

nay đã trở thành một địa điểm khá quen thuộc. Việc xác định vị trí tầm quan trọng cũng như điều chỉnh quy hoạch phát triển khu vực này cũng đã được tiến hành nhiều đợt. Cho đến nay chính phủ đã có 8 Quyết định và 1 thông tư về Quy hoạch, chức năng, nhiệm vụ quyền hạn, cơ cấu tổ chức, chế độ ... của KKTCK quan trọng này. Dù có nhiều thay đổi điều chỉnh, song vị trí và vai trò cũng như nhiệm vụ của KKTCK Bờ Y ngày càng được khẳng định xứng đáng với tầm vóc và vị thế của nó. Một số kết quả đạt được sau 10 năm triển xây dựng khu kinh tế cửa khẩu quan trọng này.

1. Xây dựng quy hoạch phát triển KKTCK

Theo quy hoạch đã được phê duyệt Bờ Y sẽ là khu kinh tế động lực với định hướng sau:

- Quy mô dân số đến năm 2015 vào khoảng 150.000 người, trong đó dân số đô thị vào khoảng 100.000 người và đến năm 2025 vào khoảng 293.000 người, trong đó dân đô thị vào khoảng 220.000 người.

- Quy mô đất sử dụng: Tổng diện tích sử dụng 70.438 ha, trong đó đất cho phát triển đô thị khoảng 18.704 ha, đất xây dựng khu nông thôn khoảng 3.377 ha, đất phát triển du lịch khoảng 18.836 ha, đất xây dựng sân bay thương mại khoảng 700 ha.

- Định hướng phát triển không gian lấy trung tâm là thị trấn Plei Kần và theo 4 hướng: Phía Bắc (đô thị Bắc Bờ Y), Phía Nam (đô thị Nam Bờ Y), Phía Tây (đô thị Tây Bờ Y) và phía Đông (đô thị

Đông Bờ Y).

KKTCK Bờ Y sẽ bao gồm các khu vực chính sau: Khu thương mại và công nghiệp, Khu quản lý hành chính, Khu quản lý và kiểm soát cửa khẩu quốc tế, Khu đô thị và dân cư, Khu du lịch và dịch vụ, Khu vực phát triển nông lâm nghiệp.

Với quy hoạch đã được xây dựng và phê duyệt Bờ Y trong tương lai không chỉ là cửa khẩu kinh tế động lực của Tây Nguyên, của Tam giác phát triển Việt Nam - Lào - Campuchia mà còn là khu đô thị loại II vùng biên giới gắn kết các khu vực kinh tế trọng điểm của Việt Nam và hai nước bạn Lào và Campuchia.

2. Xây dựng cơ sở hạ tầng

Hiện tại KKTCK Bờ Y đang khẩn trương xây dựng cơ sở hạ tầng cần thiết đáp ứng các nhu cầu kinh tế xã hội trước mắt và phấn đấu đến năm 2015 hoàn thành cơ bản giai đoạn I. các công việc đã và đang tiến hành: Giải phóng mặt bằng, rà phá bom mìn, cấp điện nước, xây dựng trung tâm thương mại, tái định cư cho dân (đang xây dựng 6 làng). Tuy nhiên, do nguồn vốn hạn hẹp nên không đạt được tiến độ và khối lượng như kế hoạch đề ra.

3. Tích cực xây dựng các dự án và kêu gọi đầu tư

Ban quản lý KKTCK Bờ Y đã có nhiều hình thức tổ chức kêu gọi đầu tư nhờ đó số các nhà đầu tư trong và ngoài nước đến Bờ Y ngày một tăng. Tính đến 7/2008 khu kinh tế đã tiếp nhận 24 dự án đăng ký với số vốn khoảng 195.230 tỷ đồng. Đáng chú

ý là nhiều dự án có vốn đăng ký khá cao: Dự án Trung tâm thương mại quốc tế Bờ Y, Nhà máy sản xuất tinh bột sắn có vốn đầu tư 376 tỷ đồng, Riêng dự án xây dựng khách sạn 5 sao và khu vui chơi giải trí do Công ty cổ phần đầu tư tài chính, thương mại và dịch vụ quốc tế (GIEC) làm chủ đầu tư có vốn đăng ký lên tới 800 triệu USD. Ban Quản lý Khu kinh tế Bờ Y đã cấp 48 giấy chứng nhận đăng ký kinh doanh với số vốn 393, 820 tỷ đồng và 20 giấy chứng nhận hoạt động của các chi nhánh, văn phòng của các tổ chức kinh tế trong và ngoài nước⁽³⁾. Dự báo từ nay đến 2015 KKTCKQT Bờ Y sẽ thu hút khoảng 5 tỷ USD vào các dự án hạ tầng, bất động sản, dịch vụ...

Được phép của chính phủ BQLKK-TCKQT Bờ Y đã xây dựng và thực thi nhiều chính sách ưu đãi về thuế, vốn, thuê đất... để thu hút các nhà đầu tư trong và ngoài nước.

4. Đẩy mạnh các hoạt động thương mại dịch vụ 3 nước Việt Nam - Lào - Campuchia

Là cửa khẩu mới được xây dựng, song Bờ Y đã nhanh chóng thu hút được sự quan tâm của các doanh nghiệp và hoạt động của cửa khẩu đã trở nên nhộn nhịp hơn. Tính từ năm 2005 đến 9/2008 số lượng khách xuất cảnh là 81.225 người với 21.194 lượt phương tiện, nhập cảnh 77.958 người với 20.919 lượt phương tiện. Giá trị kim ngạch xuất nhập khẩu qua Bờ Y là 110.024.566.300 USD. (Xuất khẩu : 28.642.977.100 USD, Nhập khẩu 81.381.589.200 USD). Thu ngân sách đạt

150.128.611.900 đồng, trong đó thu thuế xuất nhập khẩu chiếm lớn nhất với 127.132.460 đồng⁽⁴⁾. Mặc dù kim ngạch xuất nhập khẩu qua Bờ Y vẫn còn khiêm tốn, song xu hướng ngày một tăng cho thấy vị trí quan trọng của cửa khẩu này: năm 2005 giá trị XNK chỉ mới đạt 20.800.000 USD, thì chỉ riêng 9 tháng năm 2008 đã đạt 43.641.238 USD. Lượng khách qua cửa khẩu 9 tháng đầu năm 2008 đã vượt cả năm 2007 (37.916 người so với 22.990 người).

Dự kiến khối lượng hàng hoá xuất nhập khẩu và quá cảnh qua Bờ Y đến năm 2015 sẽ đạt 1.200.000 tấn - 1.500.000 tấn với mức tăng bình quân khoảng 13 - 15%/năm. Nếu phía Campuchia và Lào mở rộng hoạt động thương mại dịch vụ thì khả năng tăng nhanh kim ngạch XNK là hoàn toàn hiện thực. Hiện phía Lào đang xây dựng thủy điện Xe Ka Máng số lượng gỗ dự kiến khai thác ở đây và xuất khẩu qua Bờ Y có thể lên tới 2 triệu m².

Với vị trí là KKTCKQT Bờ Y không chỉ đóng vai trò quan trọng đối với phía Việt Nam mà còn với cả phía Lào và Campuchia. Theo quy hoạch sẽ phối hợp xây dựng khu cửa khẩu quốc tế với Lào 220 ha, Cửa khẩu quốc gia với Campuchia 150 ha, Khu thương mại quốc tế (Khu phi thuế quan) 450 ha.... nếu các dự án này được triển khai thành công chắc chắn Bờ Y sẽ thực sự đóng vai trò khu kinh tế động lực trong Tam giác phát triển Việt Nam - Lào - Campuchia.

Trong việc phối hợp bảo vệ an ninh biên giới Việt Nam - Lào - Campuchia KKTCKQT Bờ Y mà trực tiếp là BQL

Trạm KSLH của khẩu phối hợp với chính quyền địa phương ba nước với nòng cốt là Bộ đội biên phòng đã bảo đảm an ninh chính trị trật tự trong khu vực cửa khẩu. Sự hợp tác chặt chẽ với hai nước bạn đã tạo thuận lợi đẩy mạnh các hoạt động hợp tác phát triển kinh tế gắn với bảo vệ vững chắc an ninh biên giới. Sự ổn định khu vực sẽ là điều kiện quan trọng góp phần xây dựng KKTCKQT Bờ Y trở thành điểm hẹn và là hình mẫu hợp tác Việt Nam - Lào - Campuchia nói chung, khu vực Tam giác phát triển nói riêng hiện nay và trong thời gian tới.

III. NHỮNG VẤN ĐỀ ĐANG ĐẶT RA

Với một quãng thời gian chưa dài hình thành và xây dựng trong điều kiện hết sức khó khăn, song những kết quả đạt được ở KKTCK Bờ Y cho thấy việc lựa chọn khu vực này làm động lực cho vùng Tam giác phát triển là hoàn toàn khả thi. Tuy nhiên, hoạt động của KKTCKQT Bờ Y đang đặt ra nhiều vấn đề cần được giải quyết:

1. Về Quy chế quản lý KKTCK: Đây là một trong những KKTCK khá đặc thù: Tiếp giáp với 3 nước, khu vực khó khăn nghèo nàn, đời sống và trình độ dân trí của nhân dân rất thấp... Những đặc điểm này không dễ sớm khắc phục nếu không xây dựng một quy chế đặc biệt cho khu vực này. Trên thực tế đã có nhiều quy định thay đổi cơ chế quản lý KKTCKQT Bờ Y, trong đó đáng chú ý là Quyết định số 156/2008/QĐ - TTg ngày 1/12/2008 chuyển BQLKKTCKQT Bờ Y thuộc Thủ tướng Chính phủ về UBND tỉnh Kon Tum quản lý. Dù nhiệm vụ, quyền hạn của

KKTCKQT Bờ Y về cơ bản không thay đổi nhiều, tuy nhiên với việc chuyển đổi mô hình quản lý mới nếu không có quy định rõ ràng chắc chắn sẽ gây nhiều khó khăn trong việc thực hiện các nhiệm vụ đang triển khai. Việc cho phép ổn định cơ chế, chính sách của KKTCKQT trong vòng 10 năm là kiến nghị của BQL Bờ Y cần được xem xét và phê duyệt.

2. Việc phối hợp giữa các cơ quan, tỉnh của Việt Nam và với phía 2 nước bạn cần đẩy mạnh và tăng cường hơn nữa. Trên thực tế để biến Bờ Y thành trọng điểm của khu vực Tam giác phát triển không thể không có sự phối hợp với Lào và Campuchia và các đối tác quốc tế. Vì vậy, một mặt KKTCK Bờ Y chủ động hợp tác với phía bạn, song các quyết định ở cấp chính phủ Việt Nam - Lào - Campuchia đối với khu vực Bờ Y là hết sức quan trọng.

3. Sớm có sự điều chỉnh và lựa chọn các dự án đầu tư nói chung, hạ tầng nói riêng theo lộ trình với việc xem xét hiệu quả, tính khả thi của các dự án. Cần có sự xem xét nghiêm túc giữa nhu cầu và khả năng thực tế, tránh tình trạng quy hoạch treo, dự án treo... Dù Bờ Y cũng như cả khu vực đang rất cần khuyến khích thu hút đầu tư, song điều đó không có nghĩa là chấp nhận đầu tư bằng mọi giá và cương quyết xử lý các nhà doanh nghiệp lợi dụng các chính sách ưu đãi để trục lợi bất chính.

4. Phát triển khu vực Tam giác phát triển nói chung, KKTCKQT Bờ Y nói riêng cần phải tính đến đảm bảo phát triển bền vững. Theo đó, đảm bảo môi trường bảo tồn và phát huy các giá trị văn hoá của đồng bào các dân tộc luôn luôn

được coi là mục tiêu hàng đầu. Cần thiết phải tính đến các đặc thù của đồng bào các dân tộc khi xây dựng các khu tái định cư cho bà con và đảm bảo lợi ích của nhân dân bản địa và nhóm cư dân mới đến Bờ Y. Hơn nữa, là khu vực biên giới phát triển KKTCKQT phải luôn luôn đi đôi với ổn định và đảm bảo an ninh quốc gia, giữ vững ổn định chính trị và tình hữu nghị hợp tác Việt Nam - Lào - Campuchia hiện nay và trong tương lai.

Cuối cùng, nhanh chóng đào tạo nguồn nhân lực có trình độ, có các chính sách thu hút lao động chất lượng cao và đội ngũ trí thức ...là nhiệm vụ hàng đầu nhằm biến những kế hoạch của KKTCKQT Bờ Y thành hiện thực và đây không chỉ là điểm đột phá về phát triển kinh tế của tỉnh Kon Tum mà là trung tâm kinh tế của Tam giác phát triển Việt Nam - Lào - Campuchia trong thời gian tới./.

CHÚ THÍCH

1. Các khu kinh tế của khẩu thúc đẩy tăng trưởng kinh tế cả nước - Nguyễn Thị Huệ - Tạp chí kinh tế và dự báo, Số 10/2008.
2. Quy chế Tổ chức và hoạt động của khu kinh tế cửa khẩu Bờ Y (Quyết định số 217/2005/QĐ - TTG ngày 5/9/2005 của Thủ tướng chính phủ).
3. Báo cáo tình hình xây dựng phát triển khu kinh tế cửa khẩu quốc tế Bờ Y - Ban QLKKTCKQT Bờ Y Số 96/BC - BQLKKT Ngày 29/8/2008
4. Báo cáo kết quả thực hiện nhiệm vụ trạm KSLH từ năm 2005 đến nay - BQLTrạm KSLH số 44/BC - TKSLH ngày 24/10/2008